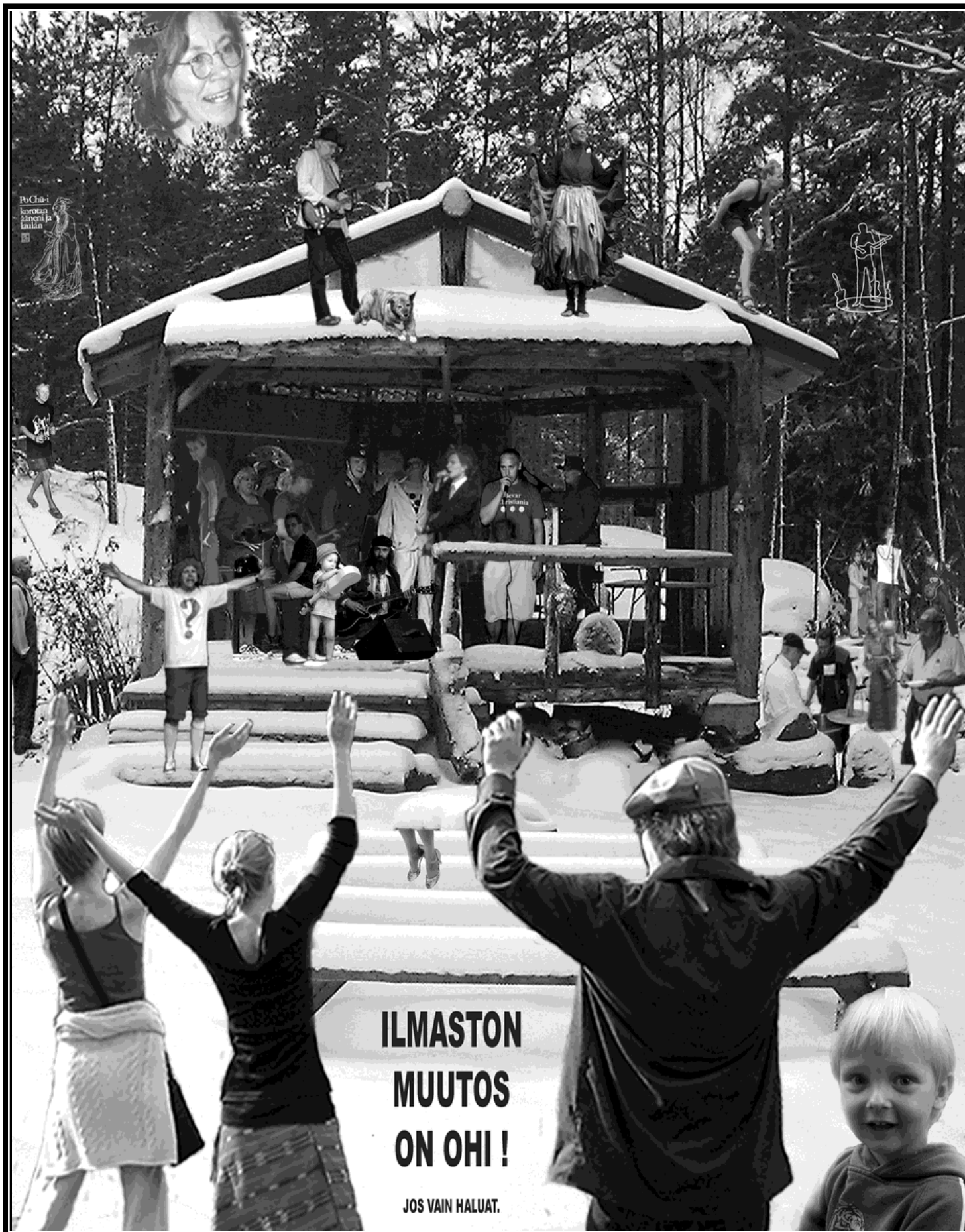

RANNANTAKAA...

MÄNTLAHTI - RAKILA - PYÖTSAARI KYLÄKULTTUURILEHTI ❖ VII VUOSIKERTA ❖ irtonumero 4 euroa.

PoChä-i
kordian
Alaen ja
Laulan

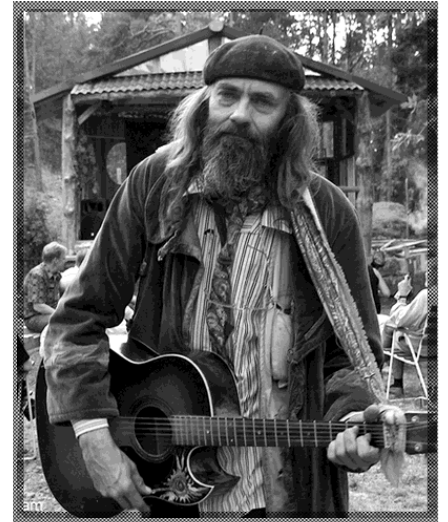
**ILMASTON
MUUTOS
ON OHI !**

JOS VAIN HALUAT.

REAALIFANTASIAA...

Päivät kuin nuolet. Sanojen sumu sokaisee maisemat, minne tähtäisi metsästäjä? Kaikki tapahtuu kuin hidas-tetussa filmissä. Vaikka aika ryntää ohi ehtii tapahtua hyvin vähän. Vain muutama pysähdyskuva jää mieleen elämään (omaa elämäänsä).

Johannes Kuistisen kuolema 24.11.2006 jättäneen jälkensä Joulun juhlintaan ainakin tänävuonna, tuskinpa kansan karttuissa muisti häntä kuukaudessa ehtii unohtaa. Reppu naulassa, siinä linnun pesä; kun olen kuollut, kesä jatkuu, kesä.

INTIAANIKESÄÄ

Marraskuun aluilla oli maat ja mannut paksun lumikerroksen alla. Klamilan kaupan pihalla yhtin Jorma Lommin puheenparteen kun arvelin intiaanikesän piankin koittavan. Hän oli vankasti sitä mieltä, että tämä lumi pysyy. Olimme molemmat väärässä. Lumi ja pakkanen pysyivät pareisinkin viikkoa tosi vakuuttavana, ja vasta sitten ne alkoivat kadota. Ja tulipa varsinainen sadekausi: vettä, vettä, vettä, kaikkialla vettä!

Huomasitkos että jätkät joivat vettä! -riimitteli Spede Pasanen aikoinaan. Juomaveden ylistyksen teki myös ystäväni John Lennon yksinkertaiseen tapaansa: cool, clear water! Ennustankin tammikuussa kyliemme rannoille tuommoista yli 2 metrin merivedenkorkeutta, toisinsanoen tulvaa mereltä käsin. Itämeren pinnankorkeus kasvaa sateen valumavesistä johtuen nyt vauhdilla ja kun sitten saadaan talvimyrsky jäättömään aikaan, loiskii kylpyammeemme taas yli äyräittänsä, kuten pari vuotta sitten. Tätä ei pidä ottaa vakavasti, paitsi sitten jos näin käy.

Sääsivumme loistaa poissaolollaan tässä numerossa, mutta helmikuun julkaisussa perehdyimme asiaan sitäkin tarmokkaammin, onhan sitten enemmän kokemusta ja tietoa tämän talven tulosta ja tapahtumista.

MYRKYTYKSEN OIREET

Loppukesästä saimme nauttia keuhkojemme kyllyydessä raittiin ulkoilman venäläistä savua pilvin pimein. Mitä savu sisälsi on arvoitus, kuulemma mikrohiukkasia, joita toki on muullakin kuin savussa ja joista itseasiassa itsekin koostumme. Ihminen lienee jonkinlainen hyttysparvi noin runollisesti ilmaistuna. Tätäkään ei pidä ottaa vakavasti, paitsi jos näin sattuu olemaan (asiaa saattaa valaista Henry Haapalaisen putoavan painovoiman tilaa pohtiva kirjoitus tässä lehdessä). Syysflunssat on savulle altistuneilla alueilla ilmeisesti kumminkin olleet kummallisen raskaita muillekin kuin tupakan polttajille.

George Bush kiinnitti muutama vuosi sitten huomiota kemiallisen sodankäynnin vaaroihin mm. plutoniumia sisältävien ammusten käytöllä Irakissa "aavikkomyrsky" operaatioissa. Radioaktiivisia aineita käytetään myös muulla tavoin innovatiivisesti mm. sekoittamalla niitä muihin ihmiselle vaarallisiin myrkkyyhin varsinkin poliittisten murhien yhteydessä. Emme tiedä, onko kylmänsodan vastapuolista kuoriutuneet Yhdysvallat vai Venäjä tässä kilpajuoksussa edellä, emme liene kovin kiinnostuneetkaan.

Ehkäpä nämä kaksi maailman mahtivaltiota (siis suomalaisessa katsannossa) kumminkin saattaisivat päättää tuon terrorismin vastaisen sotansa, ehkäpä ei. Ja tähän ei pidä ottaa vakavissaan, ainakaan näin lähellä tosiasioita.

MÄ OLEN REKKAMIES, MIKÄ PITÄÄ MIEHEN TOISTEN TIELLÄ?

On pitänyt viimeisten kymmenen vuoden aikana Viralahti-Haminan tie rekkamiehen tiellä, - sieltä ei yksinkertaisesti päässyt minnekään. Eikä ole päässyt kukaan muukaan. Maamme hallitus kiinnostui asiasta ilmeisesti vasta kun kävi ilmi ettei sen kummemmin ambulanssikaan pääse minnekään, kiitos Kymen Sanomien nettisivuillaan rohkeasti julkaiseman videopätkän (tiedettävästi Anna Politskovajaa tai ketään muutakaan ei ole vielä tuon teon tähden poistettu tosiasioitten joukosta) Ehdotankin että Haminasta Vaalimaalle johtava n. 30 km:n pätkä Valtatie seiskaa nimitettäisiinkin uudelleen tieksi nimeltä: Tie, Totuus ja Elämä.

MÄNTLAHTI RAIKAA JA SOI

Lehtemme joutsenlaulu kesti reilut kahdeksan tuntia ja siitä saivat viiden aistin ilmaisen todistuksen elokuu 26. päivänä kaikki paikalle tulleet. Yleisöä oli hiukan enemmän kuin esiintyjä, koetamme tasata suhteen tavoiteltuun yksityteen jatkossa. Väkeä oli noin 50, kaikenkaikkiaan hiukan toistasataa paikalla (tähän ei ole laskettu eifyysisiä henkiä, varsinaista rantaväkeä, jota paikalla oli todella paljon). Koska en tiedä onko minulla tekijänoikeuksia edes näihin sanoihin joita nyt kirjoitan, emme julkaise juhlasta aiottua multimedia CD-levyä lainkaan. Mutta Rantaituvalla voi käydä jos haluaa osallistua, tehdä ja keksiä. Eiköhän tammikuussa ala paikat olla viimein talvikunnossa.

KERRAN PARTIOLAINEN - AINA PARTIOLAINEN

Mäntlahdessa sanotaan: "kerran Rannanpoika - aina Rannanpoika". Rannanpojat onkin syntyperäisten mäntlahtelaisten oma partioliike, virallisesti urheilu- ja voimisteluseura, ja semmoisenakin oma, itsellinen ja yksityinen rekisteröity yhdistys, jonka toimintaa (tai toiminnan pyrittämisen toimintaa) ei maailman tuulet ja ulkopuoliset tahot ole heilutelleet muutamaan vuosikymmeneen.

Aika - tuo terroristi ja joukkomurhaaja - on kuitenkin tavoittanut kylänraitilla kävelevän "ikuisen" Rannanpojan, kuten esimerkiksi Pyötsaarentiellä alkusyksystä kysyessäni häneltä, onko hyviä haarovälejä käsikopelolle ollu viime aikoina? Hän suuttui, mutta hänen naisseurailaisellaan oli hauskaa: nauraa kikatti kokoajan! Avoimuuttakin täytyy opetella ja harjoitella.

Vuosituhanisesta itsekkyydestä kuoriutuu yhteistyökykyistä ajattelua 2000 -luvulla, ja sen ovat Rannanpojatkin todistaneet Leader+ hankkeensa yhteydessä: vaikka pääosa hankkeesta hukutettiin suonsilmäkkeeseen, tuli tulostakin lopulta (varmaan monimutkaisten ratkaisujen jälkeen). Niin Pyötsaaren, Rakilan kuin Mäntlahden kyliin jaettiin kaikille todella upea suunnistuskartta. Myös metsäkota rakennettiin kaikkien kyläläisten käyttöön, sekä Toivolan lämmitystä parannettiin (mutta onko se kaikkien kyläläisten käytettävissä?). Asiasta enemmän sivulla 18 Arja Ilijn-Laineen kirjoituksessa.

HYVÄ RANNANPOJAT!

Ilkka Ahmavaara

RANNANTAKAA...

2000 -LUVUN
KYLÄKULTTUURILEHTI,
KERRAN VUODENAJASSA.

Rannantaikaa väki ry:n jäsenlehti

Julkaisija: Rannantaikaa väki ry
Vastaava: Ilkka Ahmavaara
puh. 045 136 5882, erakko@dlc.fi

Toim.siht: Mervi Värri
puh. 044 506 0370, mervi.varri@dlc.fi

Toimittaja: Susanna Korpela, suskukoo@luukku.com
puh: 044 303 9369

Taitto: Ilkka Ahmavaara
Paino: Kotkaset Oy

Lehteen tulevat jutut pyydetään toimittamaan alla mainittujen ilmestymiskuukausien alussa.
1. helmikuu 2. toukokuu 3. elokuu 4. marraskuu

ISSN 1795-1054

kotisivut: www.saunalahti.fi/rantai

RANTAITUVAN NETTITUPA AVOINNA
aina klo 12-20 kun yhdistyksen
ilmoitustaulun viisari osoittaa aukioloa.

Pankki: Haminan Seudun Osuuspankki 550600-261550

AIKA ENTINEN EI KOSKAAN ENÄÄ PALAA

Useiden mäntlahtelaistenkin tuntema, kylässä aikoinaan paljon aikaa viettänyt Sakari "Limberin Saku" Lindberg astui kuluvan vuoden heinäkuun 29. päivä avioliiton satamaan valitunsa Anne Liikkasen kanssa. Ikisinkkua vietiin ja kovaa, kun häitä tanssittiin Vehkalinnassa Husulassa.

Häävieraiden joukossa oli myös joitakin kyläläisiä Mäntlahdesta, mm. Marjatta ja Tapani Korpela, jotka viihdyttivät orkesteritauolla hääväkeä omalla esityksellään. Hääparille esitettiin mm. Tapani Korpelan itse sanoittama laulu, jonka sanat löytyvät Paula ja Jorma Lommin toiveesta alta.

"Kaikille tuttu on Lindbergin Saku, sulhasmies suulas ja ahkera kai. Tiedämme hällä on myös hyvä maku, puolison näyttävän viereen kun sai. Saku on korjausmies parhaasta päästä, ei peukalo keskelle kämmentä jää. Eikä hän silloinkaan sanojaan säästä, kun puhuu rakkaasta ystävästään.

Kaikkihan tuntevat Liikkasen Annen, kauneimman morsion heinäkuisen. Nyt hän on valinnut vakkansa kannen, kun otti Sakarin puolisoskeeseen. Siippansa vierellään kirkkoon he kulki, alttarin äärelle polvistuen. Valansa vannoen toivat he julki, yhteinen rakkaus nyt on ikuinen.

Heille on häävalssin tahdit jo soineet, yhteistä askelta sovittaen. Ohitse onnen ei kulkea voineet, sormukset sormissa todistaa sen. Hääkakku leikattu, polkaistu jalkaa, avioliitossa nyt jatketaan. Tästä kun yhteinen elämä alkaa, hääparille onnea toivotetaan."

Sävel: Veikko Lavin Limberin Hilma
Sanat: Tapani Korpela

Susanna Korpela

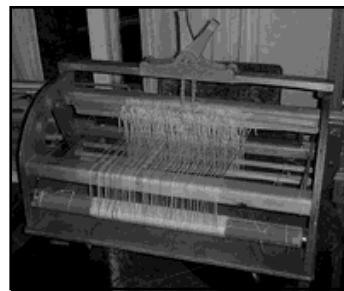

RANTAITUPA

Lehtemme perustaja Raija Moustgaard kirjoitti aikoinaan, että Mäntlahti on yksi maailman parhaista paikoista asua, koska täällä asuu ystävällisiä ja mukavia ihmisiä. Toimituksemme on myös kokenut samaa näinä vuosina, kun lehteämme on tehty. Olemme saaneet ystävällisen vastaanoton lähes jokaisessa kylien taloista ja talkootyönä tehtävään lehteemme tulee materiaalia yhä enenevässä määrin.

Rantaituvan rakentamisessa ja kyläjuhlien järjestelyissä näimme taas kuinka ihania ihmisiä alueella asuu ja lomailee. Luetteloon täytyy lisätä myös Sydänkylä ja sieltä erityisesti Osakaskunnan puheenjohtaja Tuomo Peltola, jonka kanssa teimme yhteistyötä jo Sydänkylän kalastuskunnan 100-vuotisjuhlilla, sekä Uppo Outo ja Kumiankat, jotka lainasivat bändikamansa koko päiväksi. Ilman pyydetöntä talkootyötä eivät juhlit olisi onnistuneet niin hienosti kuin ne onnistuivat.

Rantaituvan kehittäminen alkoi kesäkuussa salin siivouksella. Kaikki ylimääräiset sinne varastoidut tietokoneet ym. laitteet ja tavarat heitettiin ulos ja Nina Thjurin Espoosta pääsi aloittamaan siivousurakan. Illalla kymmenen jälkeen salin huonekalut olivat järjestyksessä ja siellä leijaili ihana mäntysuovan tuoksu. Koko päivän siivoustyössä ahertanut Nina nukkui vanhalla puusohvalla.

Yllä:
Eeva Salasto ja Mervi Värri poppanaloimen kimpussa, etualalla mattoloihi odottaa pirtaan laittaa.
Vasemmalla:
Pöytäkangaspuilla poppanaloimi odottelee kutojaa.

Salin toiseen puoleen tehtiin tilat, joissa voi pitää kokouksia ja pieniä tilaisuuksia esim. kotiseutuiltoja. Salin toinen pää varattiin kangaspuille. Salissa on tällä hetkellä Laila Poelmanilta lainatut 150 cm leveät kangaspuut ja yhdet pöytäpuut sekä 100 cm leveät kangaspuut, jotka ovat nyt kaikkien harrastajien käytössä. Kutomisesta kiinnostuneiden kannattaa ottaa yhteyttä allekirjoittaneeseen.

Katoksen, jota alettiin jo suunnitteluvaiheessa kutsua "pagodiksi", rakennustyöt aloitettiin alkukesästä. Edellisenä keväänä oli pagodin paikalta kaadettu puut Seppo Ojalan ja ilomantsilaisen Heikki Kuivalaisen toimesta. Puut oli sahattu Sunin sahalla laudoiksi.

Pagodi rakennettiin paikalle, jossa oli joskus ollut hirsinen komea hevostalli, mutta se oli aikoja sitten purettu, jäljellä oli vain perustuskiviä. Pagodiin ei tehty piirrustuksia vaan se päätettiin rakentaa maaston mukaan. Siitä tuli seitsenkulmainen, neljä kulmaa tehtiin jätelajilla kyllästettyjen kantojen päälle, kahdessa kulmassa hyödynnettiin vanhoja perustuskiviä ja sementistä valettiin yhden kulman perustus ja keskuspalkki.

Perustuksen valmistuttua heinäkuussa Vaula Hyppänen Helsingistä tuli pariksi päiväksi mukaan talkoisiin ja hänen avustuksellaan saatiin perustukset siihen vaiheeseen, että lattia voitiin tehdä. Kyösti Kiirikki eli Kössi Tampereelta riensi apuun ja lattia olikin päivässä valmis. Sen jälkeen oli seinien pystytyksen vuoro. Ensin tehtiin takaseinä, johon tuli pyöreä ikkuna. Sen jälkeen tehtiin toinen takaseinä, johon tuli ovi. Ovea tullaan tarvitsemaan erilaisissa esityksissä, joita toivon mukaan tulemme näkemään runsaasti.

Ilkka oli aikoinaan tuonut Helsingistä muuttaessaan paljon vanhoja ikkunoita, joita säilytettiin navetassa. Niistä tehtiin loput seinät. Pagodin etuosa jätettiin avoimeksi, jotta se muistuttaisi näyt-

tämöä.

Kattopelleistä tuli ongelma. Ilkalla oli muutama vanha pelti ja niillä saatiin katettua osa katosta, mutta mistä saataisiin loput pellit. Tiedossa oli muutamia vanhoja peltejä, mutta niiden omistajat arvelivat tarvitsevansa niitä itse joskus tulevaisuudessa. Eräänä päivänä pihaan ajoivat Pyötsaaren mökkiläiset Helena ja Pekka Lindholm jotka tulivat tutustumaan Rantaitupaan. Heille kerrottiin peltipulmastamme. Muutaman tunnin kuluttua Lindholmien lähdöstä Helena soitti ja kertoi poitsilalaisella Raimo Laineella olevan kattoremontti menossa ja hän oli luvannut lahjoittaa meille vanhat pellit. Soitimme Raimo Laineelle ja sovimme hakevamme tarvittavat pellit mahdollisimman pian. Meillä ei ollut peräkärriä, mutta onneksi Harri Jäskeläisellä oli ja hän lähtikin hakemaan peltejä.

Kössi oli ollut Mäntlahdessa jo pari viikkoa ja hän joutui lähtemään takaisin Tampereelle, mutta Juha Hostikka samasta kaupungista tuli mukaan rakennustöihin ja hänen toimestaan saatiin kattorakenteet, joita ei ollut helppo tehdä, valmiiksi sekä osa katosta katettua. Juhan lähdettyä takaisin Tampereelle oli suurin osa katosta valmiina.

Tuomo Peltola Sydänykylästä kävi vetämässä pagodiin sähköt. Pistorasioita tuli useita, koska niitä tullaan tarvitsemaan tulevissa konserteissa. Etuosaan laitettiin paikat sähkövaloille.

Elokuun toisella viikolla Ilkka rakensi vielä kattoa ja alkoi näyttää siltä, että aika loppuu kesken, joten allekirjoittanut aloitti sisäseinien paneloinnin. Jouko Sahala oli aikoinaan tuonut Ilkalle sauhuksesta jääneitä pintalautoja ja koska ne olivat hienon näköisiä, päätettiin "pagodin" seinät päällystää näillä "röleillä". Se oli aikaa vievää, mutta hauskaa hommaa, koska "röllit" olivat kaikki eri kokoisia ja vaativat miettimistä, mihin mikään lauta sopii. Työpäivät venyivät ilta kymmeneen.

Sisäseinät saatiin valmiiksi ja oli portaiden teon aika. Porraslaudat olivat vielä Haminassa ja Harri Jäskeläinen peräkärreineen tarvittiin jälleen avuksi. Portaat ja etuosan kaide valmistuivat alkuvuikosta, kun lauantaina olisivat jo juhlat. Piha oli vielä täynnä rakennustarvikkeita ja muuta sinne kerääntynyttä rojua. Mari Mäkelä, Seppo, Veikko ja Elmo Ojala sekä ilomantsilainen Heikki Kuivalainen tyttäreineen riensivät siivoushommiin ja kahden illan ahkeran työn tuloksena piha-alue oli tyhjennetty ja haravoitu.

Kesän aikana Timo Porkka, Heimo Tiilikka ja Seppo Ojala olivat kunnostaneet Rantaituvalle johtavan Simonmäentien. Vielä juhlayviikolla, tiistai-il-

tana Heimo kävi katsastamassa paikkoja ja oli sitä mieltä, että tielle tarvitaan muutama kuorma "siltiä". Siinä vaiheessa tie oli päällystetty vuorisoralla. Timo Porkka lahjoitti tarvittavan "siltin" ja niin tie oli lauantaina juhlakunnossa.

"Pagodin" rakentaminen, salin siivoaminen sekä piha-alueen ja tien kunnostaminen olivat iso urakka eikä siitä olisi selvitty ilman talkooväen mittavaa työpanosta. Rantaituvan väki kiittääkin kaikkia talkoisiin osallistuneita onnistuneen kyläjuhlan mahdollistamisesta. Yhdessä saatiin aikaan hienot juhlat ja paikka, jossa voimme tulevaisuudessa yhdessä toimia. Kylillä asuu ja lomailee upeita ihmisiä eikä mikään (Helena Reunaa lainaten) ole mahdotonta, kun yrittäjiä on monta.

Mervi Värri

KUORSALON WOXI-WEIKOT 30 VUOTTA

Kuorsalon Woxi-Weikot juhlivat 30-vuotista taivaltaan Kuorsalon Seurantalolla 12.8.2006 kutsuvieraiden, vene-seurojen ja saarelaisten kesken. Ohjelma koostui Woxi-Weikkojen monipuolisesta tarjonnasta sekä Pohjois-Kymen sotilas-poikakillan kuoron ja orkesterin ja lauluyhtye Ulpukoiden esityksistä.

Haminan Meripelastusyhdistys, Haminan Pursiseura ja Vehkalahden vene-seura ovat usein kutsuneet saarelaiset Kuorsalossa keitetylle lohisopalle, mutta tällä kertaa tarjosi Woxi-Weikot sopan omien emäntien keittäminä. Keitto oli suussa sulavan maukas täydentäen sopivasti päivän kulttuurillista nautintoa.

Kuorsalossa oli soittajia löytynyt jo varhaisina aikoina, olihan jo ennen Seurantaloon valmistumista vuonna 1910 tansseja ja juhlia pidetty aianakin Robert Korjuksen pihamaalla ja kenties joillakin vanhoilla tanssikallioilla. Soittajat olivat yksittäisiä kansanpelimanneja. Kokoonpanoja alkoi esiintyä ainakin 1900-luvun puolivälissä. Näihin mäntlahtelaisetkin ovat varmaan tutustuneet Kuorsaloon tehtyjen retkien yhteydessä.

Woxi-Weikkojen tarina alkaa 1970-luvulla. Leningradin matkoilta hankitut halvat venäläiset haitarit alkoivat luoda painetta – niitä oli näet vähän joka talossa. Kun joukkoon sattui muutama kitara ja ehkä joku muukin soitin, oli edellytykset yhteisen kokoonpanon luomiseksi olemassa. Niinpä 1976 Pellervo Arvilommin pihamaalla alkoi tapahtua. Paikalla oli myös toinen nestori Eero Sipari. Siellä syntyi Kuorsalon Woxi-Weikot, joka piti ensimmäisen konserttinsa 1977. Siitä lähtien on suurempi

juhla Kuorsalossa vietetty aina 5 vuoden välein. Joka vuosi on kuitenkin soitettu useissa Kuorsalon tilaisuuksissa ja jopa muuallakin.

Näin jatkukoon ja ties mitä vielä tapahtuu vuosien saatossa, kun soittajien ikä vain nuorentuu.

Espoossa 25.10.2006

Markku Arvilommi

**PAUSSI-
KIOSKILLA
JOULUMYYNTIÄ KOKO
JOULUKUUN
KE-SU KLO 12-18**

**TERVETULOA
TUTUSTUMAAN
JOULUHJAVALIKOIMAAN
- JA UUSIIN IDEOIHIN!**

Martti Tamminen
urakointia jo vuodesta -68:

- Metsän raivausta, puiden (myös piha) kaatoa, ajoa ja sahausta
- Polttopuuta ● Lumen aurausta ●
- Pieniä rakennustöitä
- Mökkitalkkarin työt

Puh: 0400 464 170

Rakilantie 33, 49400 Hamina

Ojalan
TALKKARIPALVELU

Talkkari Seppo Ojala:
050 343 2255

Maalari Mari Mäkelä:
050 501 2893

(muista kotitalousvähennys
1150 e/vuosi!)

LOKAKUINEN VIIPURI TÄYTTI KYLÄLÄISTEN ODOTUKSET

Lauantaina 21. lokakuuta klo 07.00 nousi Haminan linja-autoasemalta J. Ahosen linja-auton kyytiin 15 innokasta matkailijaa, jotka tarkoituksenaan lähteä naapurimaahan Viipuriin ostoksille, koettivat epätoivoisesti löytää vapaata istumapaikkaa melkein täpötäydestä autosta. Japi-Matkojen järjestämälle matkalle ottivat kylliemme ihmisistä tällä kertaa osaa Laila Poelman, Eeva Salasto, Helena Metsänen, Leena Sakki, Anneli Nurmela, Ellen Gustafsson, Tapani Montonen, Tuomo Montonen, Rosanna Myyryläinen, Irma Myyryläinen, Marjatta Korpela, Tapani Korpela, Jarkko Korpela, Susanna Korpela sekä Jani Hyytiäinen.

Alun perin matkaa järjestettäessä oli Japi-Matkojen kanssa ollut puhetta siitä, että mikäli Mäntlahden kylästä nousisi 10 ihmistä kyytiin, niin linja-auto ajaisi noutamaan heidät sieltä. Loppujen lopuksi kyseessä olevalta pysäkiltä olisi tullut 12 matkustajaa (kolmen tullessa Haminasta), mutta siitä huolimatta ei J. Ahosen linja-autoa saatukaan hakemaan heitä, vaan vain noin viikkoa ennen matkaa saatiin kuulla että oli keksittävä jokin muu keino lähteä mukaan. Niinpä sitten matka-aamuna ennen kello seitsemää tuli 8 hengen tilataksi noutamaan matkustajia Mäntlahdesta, ja Sakin Hannun ystävällisellä avustuksella pääsivät myös loput neljä sujuvasti Haminaan hänen kyydissään.

Linja-autoasemalta lähdettyämme otettiin autoon Virolahdelta vielä kaksi matkustajaa, joiden jälkeen kaikki paikat olivatkin varattuja, ja jatkettiin matkaa rajanylitystä odottelemaan. Tullimuodollisuudet passintarkastuksineen kaikkineen sujuivat tällä kerralla huomattavasti nopeammin kuin edellisellä, ja ennen pitkää olimmekin jo Viipurin Veikkojen rahanvaihto- ja ostospisteessä. Sieltä suuntasimme Viipuriin päästyämme kauppakeskus Karusellille, jossa kaikilla halukkailla oli noin tunti ostoaikaa. Osa porukastamme sai hankittua kassalta Karusellin kanta-asiakaskortin, jolla saa 30 % alennuksen kaikista taloustavaroista sekä uutuustuotteista. Kortti maksoi 95 ruplaa (n. 2,80 EUR), ja sitä sai hyödynnettyä heti sen saatuaan.

Karusellin pihalla nautittujen pullakahvien jälkeen osa jatkoi ostoksille keskusta, osa linja-auton matkassa muihin kauppoihin. Tällä kerralla ostoaikaa jäi huomattavasti enemmän kuin viime kerralla, mutta silti aika tuntui jälleen loppuvan kesken. Uusia kokemuksiakin tosin ehdittiin hankkia: esimerkiksi eräs matkalaisistamme keksi kokeilla parturiin menoa. Ystävällisen paikallisen avustuksella saatiin selvitettyä lähin parturiliike, jossa miesten hiustenleikkuun hinnaksi tuli 200 ruplaa (n. 5,90 EUR), työhön käytiin käsiksi heti ilman ajanvarausta ja työn jälki oli hyvää.

Marjatta Korpela ja Helena Metsänen esittelevät ostamiaan pipoja ja sormikkaita.

Toista porukastamme puolestaan yritettiin hujata maksamaan 1000 ruplaa (melkein 30 EUR) piraattilevystä, jota hän onneksi ei ostanut. Hieman myöhemmin joku muukin turisti ilmeisesti ymmärsi tullessaan huijatuksi, sillä tämän kyseisen kauppiaan nähtiin saavan oman käden oikeutta kovalla kädellä.

Perinteisten pellavan, kristallin, vaatteiden, kenkien ja huivien lisäksi matkailijaporukkamme löysi tällä kerralla ostoskassoihinsa myös mm. edullisia talvivaatteita (esim. säärystimiä, villasukkia, pipoja ja käsineitä), venäläisiä valkosipulikurkkuja (näitä ei voi kuin suositella!) sekä hajuvesiä. Rahaa paloi myös joululahjoihin, pöytälinoihin, karkkeihin, limsoihin, koriste-esineisiin, ynnä moniin muihin tavaroihin.

Kun aika keskustassa oli loppu, niin paluumatkalla oli vielä mahdollisuus viime hetken ostoihin rajakaupassa, jonka jälkeen palasimme takaisin Suomen puolelle (ja koska Tapani Korpela oli reissussa mukana, niin paluumatkaa viihdyttivät hänen laulunsa, jotka tekivät vaikutuksen myös porukkamme ulkopuolisiin matkustajiin). Tunnelma matkalaistemme kesken oli alusta loppuun saakka iloisen innostunut, ja matkanjärjestäjän kanssa sattuneista epäselvyyksistä huolimatta koko matkan loppujen lopuksi hyvin onnistunut. Monet odottavat jo seuraavaa kyläläistemme reissua innolla, mutta nähtäväksi jää toteutetaanko se edelleen Japi-Matkojen kyydissä vai kokeilemmeko vaihteeksi jotain uutta.

Susanna Korpela

HIRVIÄÄ MENOJA MÄNTLAHDEN METSISSÄ..

Lopputilin saanut hirvi. Kuva: Susanna Korpela.

ENSIMMÄINEN HIRVIREISSUNI EI JÄÄNE VIIMEISEKSI

Kaikki alkoi siitä kun Tapani Korpela vitsaili että minun pitäisi lähteä hirvijahtiin, koska hän tiesi että en koskaan ole osallistunut minkään näköiseen metsästykseen. Aiemmin metsästys ei ole edes käynyt mielessäni, koska ennen Haminaan muuttoa olen asunut koko ikäni Espoossa eikä minulla ole ollut mahdollisuutta moiseen toimintaan.

Ennen pitkää vitsailu alkoi kuitenkin muuttua enemmän ja enemmän suostutteluksi, ja aloin lämmitä ajatukseksi, joten päätin kokeilla.

Ensimmäistä hirvijahtiani edeltävänä iltana tarkastimme että kaikki tarpeellinen on aamua varten valmiina.

Aamulla 7. lokakuuta oli kokoontuminen metsästysmajalla klo 07.00, jossa kirjattiin osallistujien nimet ja esitettiin toimintasuunnitelma. Lähdimme majalta kahdeksan aikoihin ensimmäiseen ajoon, ja jännitys oli korkealla. Kun lähdimme liikkeelle niin aluksi jännitti aika paljon, mutta hyvän yhteishengen takia se katosi nopeasti. Ensimmäisen ajon jälkeen pidimme lyhyen tauon, jonka aikana joimme kahvit ja söimme leivät. Toinen ajo oli paljon rankempi, mutta myös mukavampi. Valitettavasti emme saaneet sinä päivänä yhtään hirveä, mutta olin silti iloinen että osallistuin. Päivä oli rankka, mutta myös mukava.

Toisella kertaa kun lähdin hirvijahtiin ilma oli sateinen ja kylmä, mutta lähdin hyvillä mielin mukaan.

Aloitimme rankasta maastosta, mikä oli hyvä, sillä ilma oli kylmä, ja siellä tarpoessa tuli nopeasti lämmin. Sitten alkoi kuulua laukauksia ja sain heti lisää puhtia. Kun pääsimme ampujien luo, niin selvisi, että kaksi hirveä oli kaatunut. Menimme heti katsomaan ja siellä ne makasivat. Joimme siinä vettä ja pidimme taukoa, sillä aikaa kun ampujat suolestivat hirvet.

Ei taida olla kalamiesten juttuja. Kuva: Susanna Korpela.

Pensaa, puuta ja makkaraa. Kuva: Susanna Korpela.

Jatkoimme kuitenkin vielä vähän matkaa ajoa, ja menimme sitten majalle pitämään taukoa, jonka jälkeen jätin leikin kesken, koska olin läpimärkä ja kylmissäni.

Pidin kuitenkin touhusta sen verran, että aion mennä ensi vuonna uudestaan, jos mahdollista.

Jani Hyytiäinen

HIRVIPEIJAISET 2006

Aiempina vuosina isänpäivänä järjestetyt hirvipeijaiset vietettiin tänä vuonna poikkeuksellisesti isänpäivää edeltäneenä lauantaina 11. marraskuuta metsästysmajalla. Eräänä syynä tähän oli mm. juuri se, ettei tällä kerralla haluttu juhlia hirvisaalista päällekkäin isänpäivän kanssa.

Klo 13.00 alkaen tarjolla olleen hirvisopan oli keittänyt pääkokki Jorma Lommi yhdessä apukokkinsa Tapani Korpelan kanssa, ja sen tarjoilupuolesta majalla vastasivat Irma ja Rosanna Myyryläinen allekirjoittaneen avustamana. Peijaisten järjestelypuolesta vastasivat myös mm. metsästysseuran sihteeri Heimo Hietala, joka majan lämmittämisen lisäksi oli hankkinut erilaisia tarvikkeita tarjoilua varten, sekä Jouko Sahala, joka oli rakentanut hirvisoppapataan suuren puisen kannen. Yrjösen Janne puolestaan autteli mm. lumitöiden osalta, ja kahvin kanssa tarjolla olleet täytekakut oli leiponut Pitopalvelu Essi Vilniemeltä. Edellisvuosien tapaan peijaisten osanotto oli runsasta, ja myös uusia hirvipeijaisvieraita nähtiin.

Heimo "Heippa" Tiilikka saa hirvisoppaa pääkokki Jorma Lommilta.

Monia kyläläisiä ilahdutti suuresti Mäntylahden Erämiesten puheenjohtajan Ilpo Tiilikan ilmestyminen paikalle, ja kuulumisia tuli vaihdettua paljon puolin ja toisin. Kaikki tarjoilut tekivät tänäkin vuonna hyvin kauppansa, ja jälleen kerran emme voi kuin osoittaa suuret kiitokset kaikille heille, jotka tämän tavalla tai toisella kaikkien iloksi mahdollistivat.

Susanna Korpela

MITÄ OVAT KALASTUSKUNNAT JA OSAKASKUNNAT ?

**Suomessa on 1800-luvulta lähtien kylärajojen sisäpuolella olevien vesialueiden hallinto perustunut yksityiseen maan omistukseen. Hallinnon perustaksi luotiin 1950 -luvulla kalastuskuntajärjestelmä ja sen tarkoituksena oli taata paikallisille maanomistajille kalastusoi-keudet ja velvollisuus järjestää kalaveden hoito ja käyttö niin, että kala- ja rapukantojen säilyminen oli turvattu. Maata omistamat-
tomien paikallisten kalastajien mahdollisuus kalastamiseen taattiin erikoislupavelvoitteel-
la.**

Yhteisen vesialueen osakkaat muodostavat osakaskunnan, johon ei liitytä vaan osakkaaksi tullaan kun henkilö saa omistukseensa kiinteistön, jolla on osuus tiettyyn yhteiseen alueeseen. Tilojen osuudet yhteisistä vesialueista on vahvistettu isojaossa ja myöhemmissä tilaa koskevissa kiinteistötoimituksissa. Kiinteistörekisteriotteesta ilmenee tilat, joilla on osuuksia yhteiseen alueeseen ja osuuksien suuruudet. Ennen vuoden 2001 yhteisäluelainsäädännön uudistusta saattoi yhteisellä alueella toimia kaksi päällekkäistä organisaatiota: kalastuskunta, jolle kuului kalastusasiat ja osakaskunta, jolle kuuluivat kaikki muut yhteistä aluetta koskevat tehtävät. Uudistuksen seurauksena kalastuskunnat ja osakaskunnat yhdistyivät yhdeksi osakaskunnaksi vaikka kalastuskunta-käsite jäikin kalastuslakiin.

Osakaskunnan tehtävänä on huolehtia yhteisen alueen hallinnosta ja aluetta koskevien asioiden hoidosta. Se päättää kaikista yhteistä aluetta koskevista, omistajan päätäntävaltaan kuuluvista asioista. Kalastuslaissa on osakaskunnan tehtäväksi säädetty kalastuksen järjestäminen ja kalakantojen hoito.

Yhteisten alueiden osakkaalla on oikeus osallistua osakaskunnan päätöksen tekoon ja käyttää kokouksessa osuuttaan vastaavaa äänimäärää kuitenkin enintään 30% kaikista äänistä. Osakaskunnan kokouksen kutsuu koolle osakaskunnan jäsenten valitsema hoitokunta, jonka jäsenmäärä on säädetty osakaskunnan säännöissä. Hoitokunnan jäsenten ei tarvitse välttämättä olla osakaskunnan osak-
kaita, mutta tämä on suotavaa. Hoitokunta, ei osakas-
kunnan kokous, valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Osakaskunnan kokouksessa saadaan päättää vain niistä asioista, jotka on mainittu kokouskutsussa. Osakas voi halutessaan tehdä hallintokunnalle aloitteen asiasta, jos-
ta hän haluaa osakaskunnan päätöksen. Vaikka hallintokunta vastaa osakaskunnan koolle kutsumisesta, yhdellä osak-
kaalla on yhdessä muiden osakkaiden kanssa, joiden yhteen laskettu osuus äänistä on 10%, oikeus kirjallisesti vaatia osakaskunnan koolle kutsumista. Mikäli hoitokunta ei kolmen viikon kuluessa vaatimuksen esittämisestä kutsu kokousta koolle, on vaatimuksen tehneellä osakkaalla itsellään oikeus kutsua kokous koolle osakaskunnan kustannuksella.

Osakkaan ollessa tyytymätön osakaskunnan päätökseen hän voi tehdä päätöksestä oikaisuvaatimuksen tai va-
littamalla hakea muutosta osakaskunnan kokouspäätöksiin käräjäoikeudesta. Muutosta voi hakea päätöksiin, jos osakas katsoo, että päätös ei ole syntynyt laillisessa järjestykses-
sä tai että se on lain tai sääntöjen vastainen.

Mervi Värri

RAKILAN KALASTUSKUNNAN HISTORIA PÖYTÄKIRJOJEN MUKAAN

BRAKILAN KALASTUSSEURA

Rakilan kylä, joka sijaitsee noin kymmenen kilometrin päässä Haminan keskustasta itään, rakennettiin sotien jälkeen, kun siirtoväki sai lunastaa Brakilan kartanosta pakkolunastettuja maita. Silloiseen Bra-
kilan kylään muodostettiin 40-luvun loppupuolella 21 uutta tilaa. Niistä kaksi oli maanviljelystiloja ja loput kalastustiloja.

Yhteisiä kalastusalueita ja-
asioita hoitamaan kylään perustettiin 16.11.1947 Brakilan kalastajien seura ry. Sen ensimmäiseksi puheenjohtajaksi valit-
tiin Anton Jukka. Johtokuntaa valittiin Lauri Frantsi, Eino Pöntynen, Niilo Pöntynen ja Alpo Ihalainen. Johtokunta pysyi samana koko kalastusseuran ole-
massa olon ajan.

Seura liittyi heti Etelä-Suomen merikalastajien liittoon ja seuraavana vuonna myös Suomen Am-
mattikalastajien liittoon. Seuran ensimmäisiä tehtä-
viä oli kalastustarvikkeiden hankkiminen. Näitä olivat mm. kalastuslanka, purjekangas ja lipeäkivi.

Vuodesta 1949 lähtien kalastusseura esiintyy pöytäkirjoissa nimellä Rakilan kalastusseura. Vuon-
na 1952 se myönsi ensimmäisen kerran Rakilan kylän mailla asuville huvila-asukkaille lupia kalastaa kylän vesialueilla. Ruokakuntaa kohti myönnettiin viisi pyydysyksikköä ja maksuksi määrättiin 200 markkaa. Pyydysyksiköt määriteltiin seuraavasti: rautalankakatiska 2py, verkko 1,5m x 3m 1py, pitkäsiima 200 koukkuu 5 py ja uistin tai muu kalankoukutin (pilkki tai täky) 1py.

Vuonna 1953 seuran puheenjohtaja vaihtui, Anton Jukan tilalle valittiin Eemil Hauhia. Kalastus-
lupia oli alettu myydä urheilukalastajille ja tarvittiin lupien myyjä ja kalastuksen valvoja. Tähän teh-
tävään valittiin Sulo Kautto.

Kalapoikasia seura istutti vesilleen ensimmäi-
sen kerran keväällä vuonna 1954, jolloin hauenpoi-
kasia istutettiin. Silloin pyydettiin myös Brakilan kartanoa istuttamaan haukia Kalastusseuran kanssa rajakkain oleviin vesiin.

Rakilan kalastusseura päätettiin yksimielisesti lakkauttaa 16.12.1956 pidetyssä kokouksessa, kos-
ka "jokainen seuran jäsen kuului Rakilan Kalastus-
kuntaan". Lakkautetun seuran varat, 434 mk siir-
rettiin Rakilan Kalastuskunnalle.

RAKILAN KALASTUSKUNTA

Rakilan kylän lohkomistöimitus suoritettiin vuonna 1954 ja kylän yhteisestä vesialueesta tuli laaja 1985 hehtaaria. Se jaettiin kylän tilojen kesken. Tiloille tuli yhtä suuret vesiosuuden, ainoastaan Väinö ja Martti Ihalainen saivat pienemmän osuu-
den, koska heidän tilansa olivat maanviljelystiloja.

Muiden tilojen katsottiin olevan kalastustiloja.

Rakilan kalastuskunnan perustava kokous pidettiin 27.12.1954. Ensimmäiseksi puheenjohtajaksi valittiin Arvo Risu, sihteeriksi Väinö Ihalainen, varapuheenjohtajaksi Eemil Hauhia ja muiksi johtokunnan jäseniksi Sulo Kautto, Väinö Suni, Eino Pöntynen ja Lauri Frantsi.

Seuraavana keväänä kalastuskunta istutti vesialueelleen 10 000 hauenpoikasta. Kalaistutukset ovat vuosittain lisääntyneet, vuonna 1974 istutettiin 100 000 hauenpoikasta Kotilahteen, Vimpassaaren edustalle ja Pakholman salmeen. 1970-luvulla kalastusalueelle alettiin istuttaa muitakin kaloja ensin taimenia ja myöhemmin myös ankeriaita, siikaa ja kuhaa.

Kalastuskunta myönsi ensimmäisenä toimintavuonna urheilu- ja virkistyskalastajille kalastusoikeuksia 5 pyydysyksikköä 200 markan hintaan. Pyydysyksiköksi määrättiin seuraavaa: norm. kokoinen verkko 1py, katiska 5py, 200 kookun siima 5py, uistin 5py. Samassa kokouksessa heiltä kiellettiin atraimen käyttö sekä iskukoukkujen pito kalastuskunnan vesialueilla.

Kalastusoikeuksia tarkistetaan vuosittain ja tarvittaessa niihin tehdään muutoksia. Ajoittain kalastamista on tarpeellista rajoittaa, valvoa rajoitusten noudattamista sekä huolehtia siitä, että pyydykset on merkitty lain edellyttämällä tavalla ja kalastusmaksut maksettu.

Alkuvuosina riitti yksi kalastuksen valvoja, mutta jo vuonna 1956 valvojiksi nimettiin 3 henkilöä. Urheilu- ja virkistyskalastajien määrä kasvoi 1960-luvulla Summan paperitehtaan työläisten ja poliisien rakennettua mökit Vimpassaareen. He ovat saaneet vuosittain luvan pitää pilkkikilpailuja kalastuskunnan vesialueella, mutta jäärata-ajoihin vuonna 1977 ei lupaa myönnetty. Summan paperitehtaan työläiset eivät ole pelkääneet kalastaneet Rakilan vesillä vaan he ovat myös osallistuneet vesialueiden hoitoon lahjoittamalla rahaa kalaistutuksiin.

Kalastuskunta on aktiivisesti halunnut pysyä kehityksessä mukana ja on lähettänyt edustajansa vuosittain Merikalastajaliiton kokoukseen sekä Kalastus- ja jakokuntien kokoukseen. Kalastuskunta tilasi 1970-luvulla kyläläisille Kalamiehen Viestin ja sen lakattua ilmestymästä Suomen Kalastuslehden.

Kalastuskunnat velvoitettiin laatimaan kirjalliset säännöt mallisääntöjen perusteella. Rakilan kalastuskunta laati tällaiset säännöt vuonna 1986 ja Kymen kalastuspiirin kalastustoimisto vahvisti ne samana vuonna.

Yhteisalue lain muutettua vuonna 2001 kalastuskunnat osakaskunniksi tuli Rakilan kalastuskunnastakin osakaskunta. Uuden lain myötä jouduttiin sääntöjä uudistamaan. Uudet säännöt hyväksyttiin vuonna 2003 ja samana vuonna saatiin niille myös TE-keskuksen hyväksyntä. Osakaskunnassa on nykyisin noin 110 osakasta. Lisäksi alueella on useita tontteja, joilla ei ole

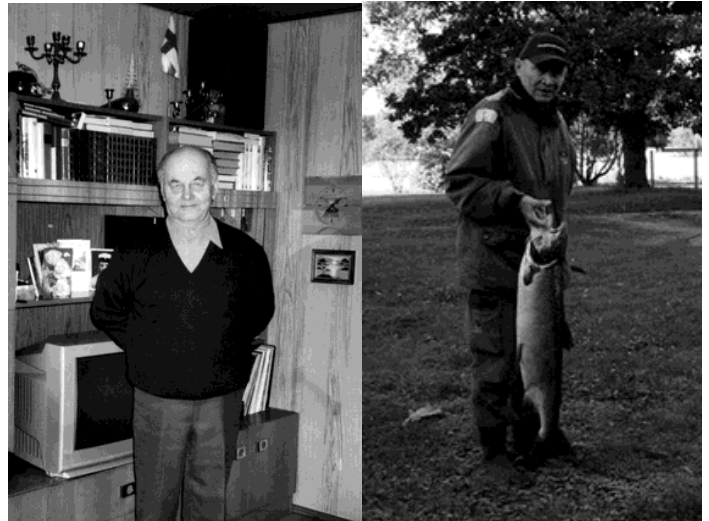
vesialueosuutta. Osakaskunta tarjoaa myös heille mahdollisuuden kalastaa.

Kalastuskunta on paitsi huolehtinut kalastuksesta ja vesialueiden lainmukaisesta käytöstä, tarjonnut virkistystä kyläläisille järjestämällä kesäretken kalamajalle Rakin Kotkaan.

Vuonna 1975 vuokrattiin Brakilan kartanon silloiselta isännältä C-J. Baumgartnerilta 3000 neliömetrin maa-ala Rakin Kotkasta kalamajan rakentamista varten. Kalamaja rakennettiin talkoilla ja se oli kyläläisten ja kalastuskunnan jäsenten käytössä vuoteen 2005, jolloin tontista jouduttiin osakaskunnan kovasta vastustuksesta huolimatta luopumaan. Tilalle saatiin uusi paikka Itä-Kotkasta, jonne on talkootyönä noussut uusi hirsinen kalamaja.

Kalamajan hirret veistettiin maissa Antero Sorannan ulkorakennuksen takana, jonne vuoden aikana nousikin uusi kalamaja. Viime kesänä maja purettiin, hirret numeroitiin ja kuljetettiin Itä-Kotkaan, jossa maja taas pystytettiin. Ensimmäinen kesäretkikin uudelle kalamajalle tehtiin työn merkeissä viime elokuussa.

Mervi Värri

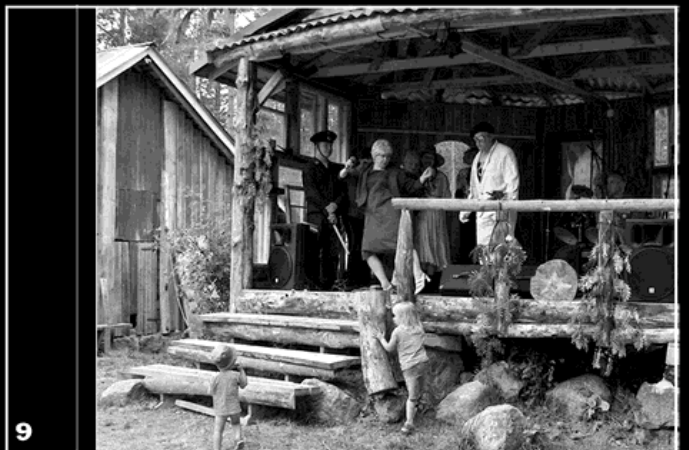
Vasemmalla Jaako Ravi 60-vootispäivillään ja takanaan 30 vuotta puheenjohtajuutta. Oikealla nykyinen puheenjohtaja Antero Soranta ja kala.

Kalastus/Osakaskunnan puheenjohtajat ja esimiehet ja heidän varamiehensä:

1954	Arvo Risu	varalla Eemil Hauhia
1957	Ilmari Junkkarinen	varalla Eemil Hauhia
1961	Alpo Ihalainen	varalla Eemil Hauhia
1965	Erkki Ravi	varalla Eemil Hauhia
1969	Erkki Ravi	varalla Kalevi Suni
1971	Erkki Ravi	varalla Väinö Ihalainen
1978	Jaakko Ravi	varalla
1981	Jaakko Ravi	varalla Sulo Kautto
1982	Jaakko Ravi	varalla Kalevi Suni
1984	Tapani Peltomäki	varalla Jaakko Ravi
1985	Jaakko Ravi	varalla Kalevi Suni
1986	Jaakko Ravi	varalla Antero Soranta
1989	Jaakko Ravi	varalla Kalevi Suni
2002	Antero Soranta	varalla Marti Kautto

KYLÄ MAAILMASSA

8 TUNTIA MUSIIKKIA, TEATTERIA JA TANSSIA RANTAITUVALLA 26.8

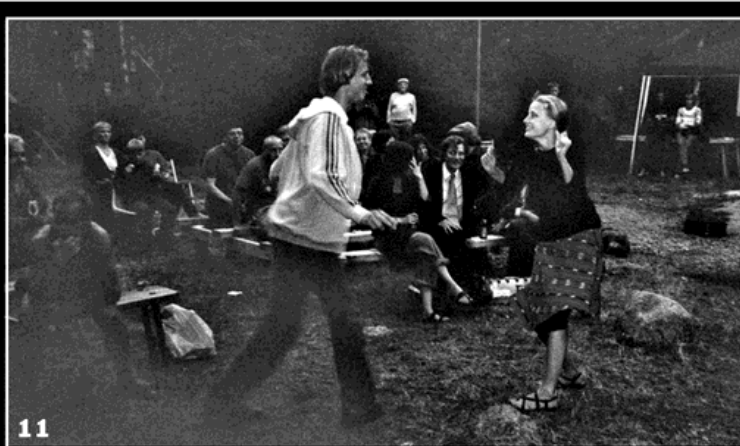

1. Juhlan aloitti klo 16 Uppo-Outo ja kumiankat konsertilla, joka sai yleisönkin liikkeelle. Savuefektit tarjosi kylätalkkari Seppo Ojala lohisoppaa keittäessään.
 2. Yleisö, niin aikuiset kuin lapsetkin, seurasi hiirenhiljaa Teatteri Lempin esitystä. Taustalla Haminan Energian esittelypiste ja Rantaiväen myyntipöytä.
 3. Maija Keinänen Tuusulasta tarjosi yleisölleen ennen kokemattoman elämyksen. Hän näytti kuinka hame on välillä puu, vuori, syöjättären, prinssin ja prinsessan asu.
 4. Väliajalla oli kalasopan vuoro. Myke jakaa kylätalkkarin keittämää soppaa (Maija Viikkumaa paidassaan).
 5. Oikealla tangotaituri Seppo Tamminen kalasopalla Maija Keinäsen (vas) ja Outi Ahmavaaran kanssa.
 6. Hiekkarannan Hymy -orkesteri viihdytti yleisöä monipuolisella musiikillaan. Rummuissa Toto, komppikitarassa Vesa "Vesperi" Jokinen, bassossa Kettu, kitarassa Toni "Moroni" Liimatta, sekä laulussa Mikko Sippola.

7. Mainio juontajamme Eetu Mostgaard viihdytti yleisöä myös laulamalla.
 8. Kylän sketsiryhmä esitti suositun Gabriel tule takaisin. Gabrielina kuplettitaitelija Tapani Korpela ja kaipaajana kuvassa Eeva Salasto.
 9. Marjatta Korpela vauhdissa Sylvinä. Poliisina Jarkko Korpela.
 10. Tilaa olisi riittänyt suuremmallekin yleisölle.
 11. Mousgaardin sisarukset Heta ja Eetu vauhdissa.
 12. Väliajalla esiintymistä pääsivät kokemaan myös Elmo Ojala ja Ilkka Ahmavaara, rummuissa Lasse Virtanen.
 13. Maailmankuulu kitaristi Hasse Walli odottelee esiintymisvuoroaan Hiekkarannan hymyn jammaillaessa.
 14. Illan pääesiintyjä Hasse Walli vauhdissa.
 15. Vanhan tallin perustuksille rakennettu Pagodi toimi hyvin esiintymislavana jopa huipputason kitaristille.
 16. Piha-alueelle saapui lisää väkeä Hassen aloittaessa keikkansa.
 17. Hassen veto pisti tanssimaan.
 18. Telttapaiikkoja löytyi sekä Seppo Ojalan pihalta että Rantaituvan pellolta.
 19. Aamulla jamien jatkopaikka Kota Seppo Ojalan pihapiirissä oli hiljennyt.

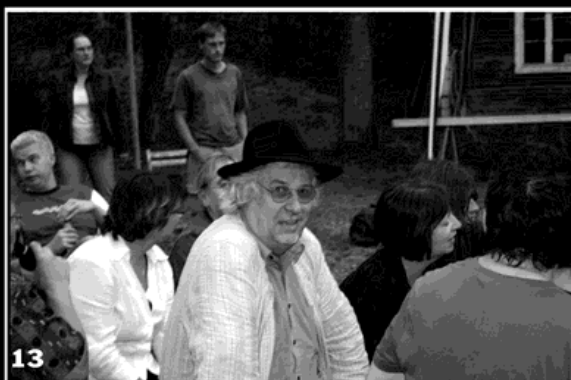
10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

Tapasin ensi kerran Henry Haapalaisen joskus 70 -luvulla. Istuimme saunomisen tauoilla uima-altaan pohjalla. Altaassa oli vain noin 20 cm viileää vettä ja sen pohjalla oli luontevaa keskustella suhteellisuusteoriasta. Henry oli jo tuollon alkanut kehittää Putoavan tilan painovoimateoriaa, josta lyhyt tiivistelmä ohessa. Lisää tietoa teoriasta saa netistä:

<http://www.wakkanet.fi/~fields/finnish1.htm>
Ilkka Ahmavaara

PAINOVOIMAN MYSTEERI

PALKINTO

Voit 1000 USA:n dollaria esittämällä vastaväitteen joka kumoaa putoavan tilan teorian, joko kokonaan tai huomattavan osan siitä. Voit esimerkiksi löytää teoriasta jonkin sisäisen ristiriidan tai väitteen joka on ristiriitainen jonkin tutkimustuloksen kanssa.

Palkinto maksetaan ensimmäiselle pätevä vastaväitteen esittäjälle. Jos epäilet että palkinnon maksamisesta ei ole takeita, tässä tietoa itsestäni. Olen 61-vuotias neljän aikakauslehden kustantaja ja päätoimittaja, ja Suomessa olen varsin tunnettu henkilö. Maineeni ei sallisi sitä, etten pitäisi lupautani.

NEWTONIN PAINOVOIMA

Suuri fyysikko Isaac Newton loi painovoimalle matemaattisen mallin, joka on yhä käytössä. Keskeinen ajatus on että massat vetävät toisiaan puoleensa, ja niiden välillä täytyy olla jokin voima.

Minkälainen mekanismi tarvitaan, että tuo olisi mahdollista? Se vaatisi että jokainen maailmankaikkeuden atomi olisi jatkuvassa vuorovaikutuksessa kaikkien muitten atomien kanssa, ja vuorovaikutuksen pitäisi vaikuttaa välittömästi, ajatuksen nopeudella.

Sillä mallilla ei voi olla mitään tekemistä todellisuuden kanssa. Tarvittiin parempi selitys.

EINSTEININ PAINOVOIMA

Avaruuden kaareutuminen oli loistava ajatus. Massojen välistä vetovoimaa ei ole olemassa. Kappaleet avaruudessa ovat vapaassa putoamisliikkeessä, eikä mikään voima vaikuta niiden liikkeisiin. Putoaminen painovoimakentässä on suhteellista kiihtyvyyttä, ei todellista. Kappaleet liikkuvat suoraan eteenpäin vakionopeudella. Mutta itse avaruus ei ole suoraviivainen.

Mutta ongelmiakin on. Kun pudotamme kolikon, putoaako se siksi että aika etenee eri nopeuksilla sen ylä- ja alapinnalla? Meidän pitäisi uskoa tuo, jos hyväksymme Einsteinin selityksen avaruuden kaareutumiselle. Selitys vaatisi gravitaatiomassan kaikkien atomien vuorovaikutusta ympäröivän avaruuden kanssa, valovuosien etäisyydellä. Tarvitsemme edelleen vuorovaikutusta, joka tapahtuu ajatuksen nopeudella.

Painovoiman selittäminen tuntuu mahdottomalta, mutta sille täytyy olla olemassa ratkaisu. Painovoiman välitysmekanismi on suurin ongelma. Jos sellainen löytyisi, se olisi ristiriidassa muitten tunnettujen fysiikan lakien kanssa. Mitään välitysmekanismia ei voi olla olemassa.

Umpikujaan on ratkaisu, mutta vain yksi.

PUTOAVAN TILAN PAINOVOIMATEORIA

Kappaleet painovoimakentässä eivät oikeasti putoa eikä niihin vaikuta mikään voima. Ainoa mahdollinen selitys on että itse tila putoaa gravitaatiomassaan, tarkemmin sanoen atomin protoniin. Kappaleet painovoimakentässä vain näyttävät putoavan, ja niiden liikkeen kiihtyvyys on suhteellista. Tilan putoaminen saa aikaan sen, että avaruus gravitaatiomassan ympärillä kaareutuu. Suhteessa avaruuteen kappaleet liikkuvat suoraan eteenpäin vakionopeudella.

TILAN PUTOAMINEN MATEMAATTISESTI

Kun tila putoaa gravitaatiomassaan 360 asteen avaruuskuulmassa, sitä voidaan matemaattisesti kuvata kutistuvana pallona. Seuraava yhtälö on voimassa.

$aA = \text{vakio}$

jossa A on pallon pinta-ala jollakin etäisyydellä gravitaatiomassasta, ja a on putoavan tilan kiihtyvyys tuolla etäisyydellä. Eri taivaankappaleilla on niiden massasta riippuva aA -vakio. Maan aA -vakio on $5,015 \times 10^{15} \text{ m}^3 / \text{s}^2$. Maan massa (M) saadaan siitä kiloina yhtälöllä

$$M = aA / 4\pi G$$

Siitä saadaan myös

$$a = GM / r^2$$

eli painovoima on käänteisesti verrannollinen etäisyyden neliöön.

Putoava tila on atomin ominaisuus. Sillä ei ole mitään tekemistä ns. eetterin kanssa. Eetteri tarkoittaa paikallaan pysyvää avaruutta, johon taivaankappaleitten liikettä voisi verrata. Putoava tila ei ole ainetta, eikä se käyttäydy aineen tavoin: esimerkiksi samassa avaruuden pisteessä tila voi pudota eri suuntiin esteettä.

AIKA JA AVARUUS

Aika on absoluuttinen, ja vapaassa putoamisliikkeessä kaikki maailmankaikkeuden atomikellot näyttävät ajan kulkevan yhteneväisesti. Mutta ne toimivat virheellisesti, kun vapaasta putoamisliikkeestä poiketaan. Kiihtyvyys vaikuttaa atomikellon toimintaan, mikä on todettu mittauksin sentrifugissa. Vapaassa putoamisliikkeessä ei todellista kiihtyvyyttä ole. Puna- ja sinisiirtymät, kappaleen liikkeestä tai painovoimasta aiheutuvat, tarkoittavat aina valonnopeuden muuttumista.

VUOROVESIVOIMA

Kun kappaleet ovat vapaassa putoamisliikkeessä, mikään voima ei vaikuta niihin. Mutta kun liike poikkeaa vapaasta putoamisliikkeestä, sen täytyy aiheutua jostakin voimasta. Sellainen voima on olemassa, ja nimitän sitä vuorovesivoimaksi (vanha termi, mutta nyt uudessa laajemmassa merkityksessä). Taivaanmekaniikassa on silloin kaksi vaikuttavaa tekijää: painovoima (ei voima) ja vuorovesivoima. Maanpinnalla se voima todetaan mm. vuorovesien liikkeenä. Maan pitäisi kiertää Aurinkoa tasaisella nopeudella, mutta Kuun vaikutus estää sen. Maa poikkeaa vapaasta putoamisliikkeestä, ja suurimmillaan poikkeama on kahdesti kuukaudessa, silloin kun Maa, Kuu ja Aurinko ovat likipitään samassa linjassa. Silloin myös vuorovedet ovat voimakkaimmillaan.

Vuorovesivoima näkyy taivaanmekaniikassa monin eri tavoin. Planeettajärjestelmä ei ole täydellinen ikiliikkuja vaan se menettää hitaasti energiaansa. Siitä kertovat Merkuriuksen (ja muidenkin taivaankappaleiden) perihelikiertymät.

Vuorovesivoima on syy kaikkiin poikkeamiin vapaasta putoamisliikkeestä. Kun seisomme maanpinnalla, meihin kohdistuu vuorovesivoima.

PAINOVOIMA JA ATOMI

Tila putoaa atomiin. Painovoima ja atomi ovat saman asian kaksi puolta, joista kumpikaan ei voisi olla olemassa ilman toista. Mutta mihinkään olemassa olevaan atomin malliin tätä ei voi sovittaa.

Atomin ydin on musta aukko, ja mustaan aukkoon

pudotessaan putoava tila kiertyy spiraaliksi. Tätä spiraaliksi kiertynyttä osaa nimitän elektronikentäksi (uusi termi). Elektronikenttä on sama kuin elektroni.

SÄHKÖ JA MAGNETISMI

Kun sähkön ja magnetismin ominaisuudet käytännössä tunnetaan, uusi atomin malli tekee mahdolliseksi niiden tarkat määritykset.

Magnetismi on elektronikentän tasapainotila tai se hetki jolloin kenttä ohittaa tasapainotilan.

Elektronikenttä on spiraali atomiytimen ympärillä, mutta se ei voi olla samanlainen 360 asteen avaruuskulmassa. Spiraalin täytyy muuttua pyörteeksi "napa-alueilla". Näin syntyy magneettisuus napoineen, ja kaikilla maailmankaikkeuden atomimagneeteilla pyörimissuunta on sama. Vastakkainen suunta tarkoittaisi antimateriaa.

Sähkö on elektronikentän poikkeama tasapainotilastaan.

Jos kenttä saatetaan värähtelyliikkeeseen, se vapauttaa energiaa sähkömagneettisena säteilynä. Tällöin elektronikentän sähköinen ja magneettinen tila vuorottelevat. Säteilyn eri aallonpituudet aiheutuvat elektronikentän spiraalirakenteesta.

VETYÄ RASKAAMMAT ATOMIT

Yllä on kuvattu atomia joka koostuu protonista ja sitä ympäröivästä elektronikentästä. Jos atomissa on useampia protoneja, niillä jokaisella on oma elektronikenttensä. Eri kentät eivät kuitenkaan millään tavoin häiritse toisiaan, koska samassa avaruuden pisteessä tila voi pudota eri suuntiin esteettä.

SÄHKÖVARAUS

Teoria johtaa yllättäviin johtopäätöksiin, jotka kuitenkin eivät ole ristiriidassa tutkimustulosten kanssa: Kun atomi on magneettisessa tilassa, sen osilla ei ole sähkövarausta lainkaan! Ja sitten: Sähköinen vaikutus esiintyy vain protonin ja elektronin välillä. Kaksi protonia tai kaksi elektronia eivät hyljeksi toisiaan.

Kun atomi on sähköisessä tilassa, sen ydin muodostaa yhden yhtenäisen varauksen, jonka suuruus on riippuvainen protonien määrästä.

Kun atomi ja painovoima ovat saman asian kaksi puolta, eikä kumpikaan voi olla olemassa ilman toista, siitä seuraa että vapaita protoneja tai vapaita elektroneja ei ole olemassa.

SÄHKÖVIRTA

Sähkövirta on selitetty vapaitten elektronien liikkeeksi, mutta selitys on mahdoton. Mitä tapahtuu johtimessa, jossa on jännite? Miten se eroaa johtimesta, jossa jännitettä ei ole? Teoria on varmasti virheellinen, jos se ei osaa tähän vastata.

Kun atomi sähköistyy, se venyy säikeen muotoiseksi. Säikeen päitten välillä on sähköinen jännite. Mm. jännitteisessä johtimessa atomien muoto muuttuu sellaiseksi. Kun virta kytketään päälle, johtimessa tapahtuu ketjureaktio peräkkäisten atomien suunnassa. Elektronikenttä irtautuu atomin ytimestä ja valloittaa läheisimmän atomin ytimen, joka samalla hetkellä menettää oman elektronikenttensä seuraavalle atomille jne. Tämä tapahtuu siksi, että atomit pyrkivät tasapainotilaansa. Ketjureaktio etenee lähes valonnopeudella, paitsi johtimessa myös esimerkiksi salamassa.

Miten pitkäksi säikeeksi atomi voi venyä? Mitään ylärajaa ei ole olemassa. Hiukkaskiihdyttimissä ja tähtien sähköisissä purkauksissa niiden mitta venyy rajattomasti.

RADIOAKTIIVISUUS

Radioaktiivisuus on yksi suurista mysteereistä. Tässä ratkaisuehdotus, joka ei kuitenkaan olennaisesti liity putoavan tilan teoriaan.

Kun tähtien kuumuudessa ja paineessa atomien ytimet yhtyvät raskaammiksi ytimiksi, yhtyvillä ytimillä pitää olla valtava nopeus. Se nopeus ei voi mihinkään kadota, vain luonne muuttuu. Entinen liikenopeus muuttuu uuden suuremman ytimen osasten kiertonopeudeksi ytimessä. Nopeudet ovat sitä suurempia mitä raskaammasta alkuaineesta on kysymys.

Radioaktiivisen aineen puoliintumisaikaan ei voida millään tunnetuilla kemiallisilla tai fysikaalisilla keinoilla vaikuttaa. Ja ytimen sisäisiin nopeuksiin ei voida. Mutta raskaat ytimet eivät ole täydellisiä ikiliikkuja, ne menettävät energiaansa ja alkavat hajota.

Selitys on piilossa olleen liikenopeuden vapautuminen.

PIMEÄ AINE

Avaruuden eetteriä ei ole olemassa. Se olisi paikallaan pysyvä tila, johon taivaankappaleitten liikettä voisi verrata. Tämä koskee kaikkia liikkeitä, myös pyörimis- ja kiertoilijkeitä.

Eräissä galakseissa on kiertävien tähtien nopeuksista tehty havaintoja, jotka ovat painovoimallisten vastaisia. Galaksin uloimmat tähdet voivat pysyä galaksin keskuksen suhteen paikallaan tai kiertää keskusta väärään suuntaan. Mitään järjestäytynyttä selitystä ei ole löydetty, ja siksi on alettu etsiä pimeää ainetta avaruudesta. Se olisi ainetta joka on havaintolaitteille näkymätöntä. Kuitenkin, noille ristiriitaisille havainnoille on yksinkertainen selitys, eikä mitään pimeää ainetta tarvita.

Mihin muuhun galaksin puörimisen nopeutta voisi verrata kuin eetteriin! Asettamalla oma havaintolaitteemme sopivaan pyörintäliikkeeseen voimme todeta että tutkittavan galaksin kaikki tähdet kiertävät samaan suuntaan ja painovoimallain edellyttämällä nopeuksilla.

TUTKIMUSMATKA

Avaruudesta saa paremman käsityksen kun sitä tutkii oikeasta perspektiivistä. Oikea perspektiivi on se, jossa emme koe minkään voiman vaikuttavan meihin, siis vapaa putoamisliike. Tehdään tutkimusmatka neliluolteiseen avaruuteen (putoava tila on neljäs ulottuvuus).

Leijut paikallasi jossain avaruudessa. Näet kaukaisuudessa pisteen, joka alkaa suureta. Tunnistat sen planeetaksi joka näyttää lähestyvän sinua kiihtyvällä vauhdilla. Et voi tehdä muuta kuin odottaa ja pelätä pahinta.. Mutta planeetta ei sittenkään osu ihan kohti, se sivuuttaa sinut lähietäisyydeltä. Ja varsin kummallinen asia tapahtuu, sillä ohitushetkellä se muuttaa suuntaansa. Sinä olit koko ajan paikallasi, eikä edes hiuskarva päässäsi heilahtanut. Jos olisit ollut unessa, et olisi tiennyt mitään koko tapahtumasta.

Muutetaan tapahtumaa siten, että kaksi planeettaa lähestyy sinua eri suunnista. Onneksi ne eivät tälläkään kertaa osu, vaikka molemmat kulkevat aika läheltä. Säilyykö taas leijuva rauhallinen olotilasi entisellään? Tällä kertaa ei. Joudut aikamoiseen kieputukseen, ja se aiheutuu vuorovesivoimasta.

Kun leijut avaruudessa, voit liikkua lähes valonnopeudella johonkin verrattuna tai olla paikallaan, mitään eroa ei tässä suhteessa ole, etkä ole siitä tietoinen.

Kiitos

Henry Haapalainen

Voit lähettää kommenttisi kirppu@kolumbus.fi

KASVEILLAVÄRJÄYSKOKEILUJA

Rantaituvalla on muutamana kesänä värjätty luonnon kasveilla villalankoja. Aluksi oli käytössä vain yksi pata, mutta nyt patoja on jo viisi. Puitteet ovat muutenkin parantuneet pagodin valmistuttua, sillä värjättävien lankojen esivalmistelut samoin kuin puretusaineiden punnitus voidaan tehdä sateelta suojassa.

Saimme nauttia auringon paisteesta lähes koko kesän. Toisaalta se oli ihanaa, mutta kuivuudesta johtuen ei kasveilla värjäystä voinut ulkona harastaa. Metsät olivat niin kuivia, ettei patojen alle uskaltanut tehdä tulia ja keväällä suunnitelmassa olleet värjäyspäivät jäivät pitämättä. Ainoastaan yksi värjäyspäivä voitiin syyskuussa järjestää sen jälkeen kun sade oli kastellut maaston. Sieniäkään ei tänä vuonna tullut viimevuosien tapaan, joten niitä ei riittänyt kuin värjäyskokeiluihin.

VIHDOINKIN SINISTÄ

Sinistä väriä on vaikea saada kasveista. Morsingosta kuulemma saa sinistä, mutta sitä ei luonnonvaraisena kasva Haminassa. Kukkapenkeissä kasvaa punalehtistä, apilan näköistä, keltakukkaista kasvia, tarhakäenkaalia, joka on kova leviämään ja vaikea hävittää. Puutarhurille kasvi on kiusallinen, mutta värjäreille se on aarre, sillä siitä saa sinistä väriä. Väriin saaminen ei ole yksinkertaista, mutta se todennäköisesti onnistuu jos:

- käyttää alumiinikattilaa
- keittää väriliemen heti, kun on kerännyt kasvit
- värjää kasvit heti, kun liemi on jäähtynyt
- puretusaineksi tarvitaan 15 g viinikiveä ja 2 g tinasuolaa 100 grammaan villalankoja

Tarhakäenkaalilla kannattaa samalla ohjeella värjätä myös puuvilla, sillä kasvista saatava väri on kaunista taivaan sinistä ja se tarttuu hyvin puuvillaan.

VIOLETTIA MARJA-ARONIASTA

Marjoissa on paljon väriä, mutta ne soveltuvat huonosti värjäykseen, sillä niistä saatava väri ei yleensä kestä. Ainoastaan tuomenmarjasta saatava vaalea violetti väri on valonkestävä.

Heinä-elokuun vaihteessa kävin Ylämaan Sirkjärvellä vetämässä kylän Martoille värjäyspäivän ja sain kuulla, että marja-aroniasta saa violettiä väriä. Raaoista marjoista saa kuulemma violettiä ja kypsistä marjapuuron punaista väriä. He antoivat mukaani marjoja, jotta voisin kokeilla värjäystä. Kotiin tultuani keitin heti marjat ja seuraavana päivänä laitoin sata grammaa villalankaa väriliemeen. Lankaan ei tarttunut minkäänlaista väriä.

Haminan pääkirjaston parkkipaikalla oli syyskuussa runsaasti kypsiä marja-aronioita ja saatuani kirjastosta luvan keräsin marjoja 10 litraa ja

keitin niitä tunnin verran vanhassa teräksisessä (rossipata) saunanpadassa. Sitten jäädytin liemen ja siivilöin sen. Sen jälkeen laskin 600 grammaa villalankaa väriliemeen, langat muuttuivat heti marjapuuron punaisiksi. Kuumensin liemen 60 asteeseen. Nostin langat pois liemestä ja sekoitin siihen 90 g viinikiveä ja 12 g tinasuolaa ja laskin langat takaisin pataan. Ne muuttuivat heti voimakkaan violeteiksi. Jippii!

Seuraavana päivänä keräsin toiset 10 litraa marja-aronioita ja keitin niistä uuden liemen. Tällä kertaa käytin puretusaineena alunaa (15g/100g lankoja) ja langoista tuli marjapuuron punaisia. Tarkoitukseni oli saada väristä vähän tummempi ja lisäsin väriliemeen pesusoodaa muutaman nokareen. Tiesin kokemuksesta, että samettijaloista saatava ruskea väri voimistuu, kun väriliemeen lisää värjäyksen aikana pesusoodaa, mutta sitä ei saa laittaa kuin muutama nokare. Sama konsti ei kuitenkaan toiminut marja-aronian kanssa vaan kaunis marjapuuron punainen muuttui vähän violettiin vivahtavaksi.

KOIVUNTUHKALIFEÄ

Sain syyskuun värjäyspäivään osallistuneelta Virve Pakkaselta lahjaksi Värjäysoppaan vuodelta 1917. Olen kovin innoissani lahjasta ja lukenut sen moneen kertaan. Siinä on tietoa kuinka koivuntuhkalifeäliotuksella saa värjätyin villalangan värin syvenemään tai muuttumaan toisen väriksi. Koivunlehdillä värjätyt langat saavat kullankeltaisen värin maattuaan lipeässä, paatsamalla värjätyt punaisen, tuomenkuorilla värjätyt suklaan ja happomarjoilla värjätyt vihreänkeltaisen värin.

Koivuntuhkalifeä valmistetaan laittamalla saaviin hyvää koivuntuhkaa 5 kg ja lisäämällä siihen 40 litraa kiehuva vettä ja sekoittamalla kaikki hyvin. Kun liemi on jäähtynyt, kirkas vesi kaadetaan toiseen astiaan ja langat pannaan siihen.

Liotin alunalla puretettua ja kangastateilla värjättyä lankaa muutaman tunnin lipeässä ja lankojen keltainen väri todellakin muuttui voimakkaammaksi. Väristä ei kuitenkaan tullut niin kirkkaan keltaista kuin olisi tullut, jos olisin purettanut langat tinasuolalla.

Mervi Värri

KUN SATU LÄHTI OPIKSELEMAAN

**Tänä syksynä aloitti Satu Sahala opinnot Pietarin Ilja Repinin instituutin kuvataidekoulutuksessa Kyminlinnassa. Satu opiskelee Jamilahden kansanopiston järjestämällä kuvataidelinjalla, jolta hänen on tarkoitus valmistua yhden lukuvuoden kulu-
tua taidemaalariksi.**

Idea opiskelusta syntyi, kun Satu vuonna 2005 oli Jamilahden kansanopiston maisemamaalauskurssilla. Kurssin vetäjä Alexandra Hintsala kysyi olisiko Satu kiinnostunut koulutukseen lähtemisestä, ja niinpä kurssilla sitten tehtiin merimaisema, jolla Satu yhdessä muutaman muun työnsä sekä CV:nsä kanssa haki koulutukseen. Hakijoita oli yhteensä n. 60, mutta vain kolmasosa heistä hyväksyttiin. Koulun alettua pääsi Satu 28. elokuuta myös televisioon, kun häntä haastateltiin alueuutisissa.

Koulutuksen kaikki opettajat ovat venäläisiä, sillä he tulevat suoraan Pietarissa sijaitsevasta Ilja Repinin instituutista ja kuuluvat opettajien parhaimmiston siellä. Kukaan opettajista ei puhu suomen kieltä, joten oppilaiden apuna on koko koulupäivän ajan haminalainen tulkki Heli Ollikainen-Zaretski. Hänen kyydissään Satu myös kulkee päivisin kouluun ja sieltä takaisin.

Opettajat pitävät opiskelussa melko kovaa tahtia yllä töiden valmistumisen suhteen, ja Satu kertoo opiskelun alkuaikojen väsyttäneen hirveästi. Edelleenkin aivot joutuvat kuulemma koe-
tukselle ja jokainen uusi aihe saa vieläkin väsyneeksi, mutta niskojen kipeytymistä lukuun ottamatta ei enää ole ihan yhtä raskasta kuin alussa.

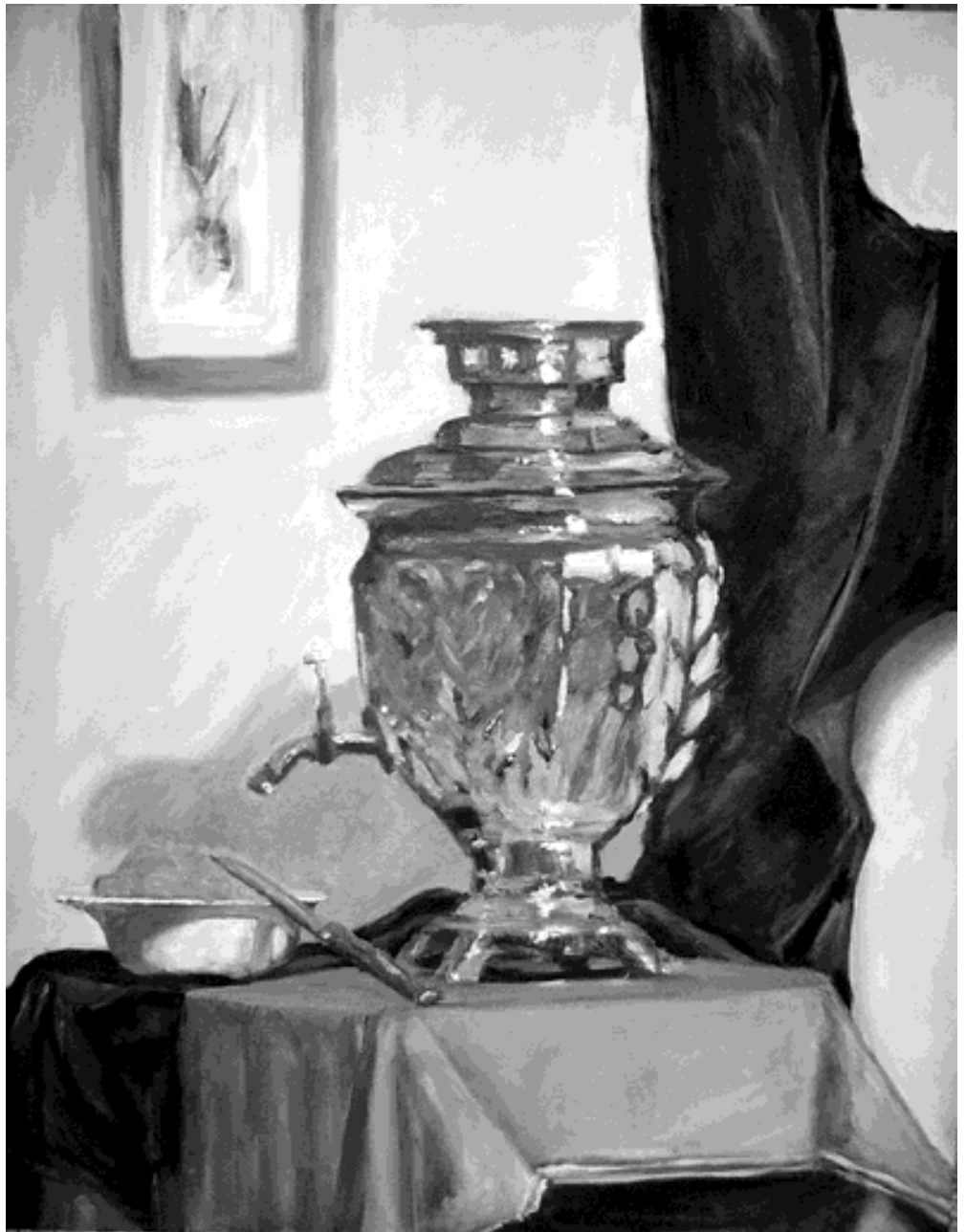
Satun luokalla opiskelee 17 oppilasta, joista nuorin on 17-vuotias ja vanhin 74-vuotias. Osa heistä on jo ammatiltaan taidemaalareita, osa vasta menossa varsinaiseen taidekouluun ja loput ovat harrastelijoita. Kaikki ovat Suomen kansalaisia, mutta 2 oppilaista on syntynään venäläisiä ja puhuu erittäin sujuvasti venäjää. Koulussa opetellaan venäläistä tyyliä maalata Ilja Repinin instituutin malliin, mutta Kyminlinnassa on hieman enemmän teoriaa luento-
jen muodossa kuin itse

varsinaisessa instituutissa Pietarissa, jossa opiskelun pääpaino on kädenjäljessä.

Alussa opiskeltiin perspektiivejä, joiden jälkeen ihmisen anatomiaa luineen ja kallonmuotoineen. Nyt puolestaan on jo siirrytty koko elävän ihmisen maalaamiseen. Satu on päässyt koulussa tekemään myös kiinatussityön, joka toteutettiin sellaisella tekniikalla, mitä Suomessa ei muualla käytetä.

Teorialuento-
jen lisäksi opiskelu koostuu pelkästään käsillä tekemisestä eli maalaamisesta ja piirtämisestä opettajan opastuksella. Opiskelu maksaa 220 EUR kuukaudessa, ja Satu on saanut Hamina-Vehkalahti seudun Lions Clubilta 200 euron apurahan opiskeluihinsa. Satu kertoo luokkahengen olevan hyvä, ja että kavereita koulusta löytyy. Heitä kuulemma tuleekin luultavasti kova ikävä keväällä, kun koulutus loppuu ja Satu alkaa pohtia uusia suuntia taidemaalarin ominaisuudessa.

Susanna Korpela

Satu Sahalan öljyväri-työ mustavalkokuvassa.

KIRJALLISUUSPIIRI?

Keskustelimme lehden toimituksessa lokakuuisena iltana talven toiminnasta Rantaituvalla kahden Mervin kanssa. On ajateltu, että salissa voitaisiin kutomisen lisäksi pitää kotiseutuiltoja, mutta ehkäpä myös kirjallisuuspiiriä, onhan kylillämme useitakin kirjoittavia ihmisiä, ja lukuvia varmasti sitäkin enemmän.

Mieleeni juolahti että yksi kirjallisuuspiirin toimintatavoista voisi olla "ihanan raadon" kirjoittaminen. *Ihana raato* lienee alunperin ranskankielestä suomennettu kirjallinen seuraleikki – ja myös kirjoittajakoulutuksessa käytetty menetelmä: kukin kirjoittaa vuorollaan yhden rivin tekstiä, johon seuraavan on aina jatkettava. Tuloksena on yllättäviä tekstejä. Raadon säännöt voi olla aivan vapaatkin, tai sitten vaikkapa vaaditaan tanka, sonetti, haiku tms sidottuja rakenteita.

Teimme Mervin kanssa alla olevan vapaamittaisen raadon siltä istumalta ja hauskaa oli. Tätä kannattaa kokeilla kotonakin!

Ilkka Ahmavaara

MERVIN JA ILKAN IHANA RAATO

- Ilkka:* Elämäni puolivälissä kompastuin
Mervi: puun juureen metsässä kulkiessani.
Ilkka: Nyt vasta havaitsin
Mervi: askeleeni madaltuneen ja hidastuneen.
Ilkka: Olin muuttunut puuksi, juuriinsa kompastuneeksi.
Mervi: Siltä minusta ainakin tuntui,
Ilkka: joten ryhdyin opettamaan juriani kävelemään.
Mervi: Aluksi sei ei sujunut kovinkaan hyvin,
Ilkka: sillä juuristani kasvaneet siivet
Mervi: lepattivat kokoajan pyrkien nostamaan
Ilkka: viereisten sienien lakkeja
Mervi: vai itsekö sienet lakkejaan kohottelivat.
Ilkka: Ohi lensi lokki, nauraen ja kaakattaen kuin
Mervi: ystäväni kertoessaan viimeisintä juorua
Ilkka: tietämättä että se oli tosi.
Mervi: Pikkuhiljaa huomasin taas käveleväni
Ilkka: kompastumatta lukijan mielikuvitukseen.

MÄNTLAHDEN RANNANPOJAT RY:N TOIMENPITEET LEADER+ HANKKEEN AIKANA

SEURATALO TOIVOLAN LÄMMITYKSEN PARANTAMINEN

Rannanpojat ry:n omistama seuratalo Toivolan lämmityksen parantamiseksi hankittiin syksyllä 2005 lämpöpumppu, jolla taloa voidaan myös kesällä jäähdyttää tarvittaessa. Sitä päästiin kokeilemaan kaikki yhdessä Rannanpoikien pikkujoulussa 10.12.2005 ja se havaittiin hyväksi.

KODAN RAKENTAMINEN KYLÄLÄISTEN KÄYTTÖÖN

Kodan rakentaminen aloitettiin kesäkuussa 2005 ilmojen muuttuessa kevään ja alkukesän sateiden jälkeen poutaiseksi. Kyläläisiä kävi talkootöissä tarvittaessa ja Arto Tauria oli heistä kaikkein tiiviimmin rakentamassa ja kantoi vastuun koko hankkeesta. Kota saatiin syksyn kuluessa katettua sekä seinät rakennettua. Tulisija, ovet ja ikkunat asennettiin v. 2006 kesän aikana. Lisäksi kesän aikana on rakennettu wc-liiterirakennus.

SUUNNISTUSKURSSIT

2 suunnistuskurssia iltaisin järjestettiin vuonna 2005 huhtikuussa 5. ja 11. päivinä seuratalo Toivolassa. Kurssilla käytetyt kartat saatiin käyttöön ilmaiseksi. Kurssin vetäjinä toimivat Veijo Riivari ja Leo Pernu Kaakon Rastit ry:stä, jotka tekivät ohjaustyön ilman kustannuksia. Osallistujia oli yhteensä 12. Kurssin jälkeen järjestettiin harjoitussuunnistuskilpailu 25.5.2005 metsässä.

KYLÄÄ ESITTELEVÄ MARKKINOINTIMATERIAALI

Taiteilija Kerttu Arnoldilta saatiin kesällä 2005 kirjallinen suostumus siihen, että hänen Mäntlahden kylästä maalaamistaan tauluista otettujen valokuvien perusteella saadaan teettää postikortteja. Kortit teetettiin joulukuun alussa v. 2005 ja ne jaettiin pikkujouluissa kyläläisille. Taiteilijalle itselleen lähetettiin n. 50 korttia ja hän sai ne kotiinsa Yhdysvaltoihin juuri jouluaattona. Kerttu Arnold oli viettänyt lapsuutensa mummolassa Mäntlahdella ja muuttanut perheineen n. 10-vuotiaana Yhdysvaltoihin perheensä mukana. Taiteilija ilmaisi tyytyväisyytensä taulujensa saamasta huomiosta kesällä 2006 Mäntlahdelle tekemänsä vierailun yhteydessä.

KIINTORASTIT JA SUUNNISTUSKARTAT

Kiintorastit ja suunnistuskartat toteutettiin kesän 2006 aikana. Kylän pohjoispuolen metsäalueelle tehtiin 20 kiintorastia, jotka on merkitty kartalle. Kartta tullaan jakamaan kaikkiin talouksiin.

Arja Iljin-Laine

KLAMILA - VUODEN KYMENLAAKSOLAINEN KYLÄ 2006

Vuoden Kymenlaaksolaiseksi kyläksi 2006 valitun Klamilan asukkailla ja siellä toimivan yhdistyksen Klamilan Seutu ry:n tarkomkaalla toimijajoukolla on usko kylän tulevaisuuteen ja yhteistyön voimaan. Kesän lopulla kylän ainoa pankki Osuuspankki lopetti toimintansa ja yhdistys hankki omistukseensa heiltä vapautuvan 72 neliön kiinteistön Sale -myymälän vierestä kylän keskustassa.

Ajatus kiinteistön hankkimisesta ja Kylätuvan siirtämisestä sinne virisi, kun tuli tieto pankkitoiminnan lopettamisesta, sijaitseehan kiinteistö erinomaisella paikalla Salen vieressä. Yhdistyksen omat varat eivät riittäneet kiinteistön ostoon, mutta kun kyläläiset lupautuivat antamaan yhdistykselle lainaa 0-korolla määräämättömäksi ajaksi, päädyttiin kiinteistön hankintaan. Lainat on sovittu maksettavaksi takaisin sitä mukaa kun rahaa on niin, että jokainen lainan antaja saa aina prosentuaalisesti saman määrän lainaamastaan summasta.

- Vähän hirvitti, mutta kun kyläläiset lähtivät hyvin mukaan, uskallettiin kiinteistö hankkia, sanoo Klamilan Seutu ry:n rahastonhoitaja Tuija Paalanen, joka on tyytyväinen Kylätuvan uusiin tiloihin.

Salen viereen Kylätupa muutti kunnan aikoi-
naan sille rakentamista tiloista loka-marraskuun vaihteessa ja avattiin asiakkaille torstaina 2.11. ja varsinaiset avajaiskahvi juotiin 13.11. Kylätupa ei vielä ole aivan järjestyksessä, mutta tavarat löytävät paikkansa pikkuhiljaa. Tuvalla on myynnissä kyläläisten käsitöitä, kortteja, adresseja, paikkakunnan historiasta kertovia kirjoja ja Ripatin leivonnaisia, jotka ovat torstaina tuoreita ja perjantaina eilisiä. Lisäksi asiakkaiden käytössä on tietokone netti-yhteydellä, kolme kopiokonetta ja faksi.

Asiakasmäärien uskotaan lisääntyvän nyt, kun Kylätuvalle voi poiketa kauppareissulla. Ensimmäisen viikon kävijämäärä osoittaakin kehityksen kulkevan tähän suuntaan.

Klamilan Seutu ry on aktiivisesti toimiva yhdistys, joka on viime vuodet mm. huolehtinut talkoilla kyläkirkon ympärivuotisesta toiminnasta ja kirkon lämmityksestä.

Syksyllä pidettävät silakkamarkkinat Kalasatamassa ovat tutut lähiseudun asukkailla ja kauppanakin asuville. Nekin on järjestetty talkoilla ja kävijämäärä on vuosi vuodelta kasvanut samoin kuin myyjien määrä. Tänä syksynä kävijöitä arveltiin olleen 5 000. Toinen suurempi tapahtuma on ollut Juhannuskalamarkkinat joskaan ne eivät ole olleet suosioltaan silakkamarkkinoiden luokkaa.

Klamilan uuteen Kylätupaan voi käydä tutustumassa ja tekemässä edullisia ostoksia vaikkapa joululahjoiksi.

Kylätpaas pidetään avoinna 1.12. - 23.12.

- arkisin klo 9.30 - 17

- lauantaina 9-13

- sunnuntaina 12-16.

15.12. on joulumyyjäiset, jolloin kahvit ja arpajaiset.

Mervi Värri

KAAKONRANNAN SAPUSKAA**KUORSALOLAISTA PERINNERUOKAA****PUOLAMÄMMI**

Yhteen litraan vettä sekoitetaan runsas puoli litraa survottuja puolukoita, pari teelusikallista suolaa, pari desilitraa sokeria ja ruisjauhoja niin paljon, että syntyy sakea velli tai löysähkö puuro. Pannu voidellaan (reunallinen uunipelti) ja seoksen annetaan paistua pannulla ensin noin puoli tuntia kovassa (250 astetta) ja sitten pari tuntia miedossa (200 astetta) lämmössä. Imeltynyt mämmi syödään lämpimänä tai kylmänä.

LANTTU, LIHA JA PERUNA

Perunat ja pari suurehkoa lanttua kuoritaan ja paloitellaan suuriksi paloiksi. Sipulit (monta) kuoritaan. Suolattu sianliha tai luut ladotaan uunipelille perunoiden, lantun ja sipulin sekaan. Päälle kaadetaan vettä. Suolaa lisätään, jos lihasta ei irtoa tarpeeksi. Pippurit sopivat keitinliemeen. Ruoan annetaan kypsä kovassa lämmössä uunissa yli tunnin ajan. Vettä lisätään kypsentämisen aikana. Erittäin herkullinen ruoka! Samantapaisen ruoan saa myös hellalla keittämällä, mutta parempaa tulee paistamalla.

PANNUSSA KEITETTY HAILIT TAI NORSSIT

Kalat ladotaan paistinpannulle ja niiden päälle viipaloidaan runsaasti sipulia (pari kolme sipulia), suolaa reilusti ja pippureita. Tilli sopii myös erittäin hyvin hailien kanssa. Norsseja käytettäessä päällimmäiseksi pannaan suolattua sianlihaa viipaleina. Haileja käytettäessä tilkkanen etikkaa keitinvedessä antaa hyvän maun. Lisätään kylmää vettä. Kalojen annetaan hiljaa kiehua parin tunnin ajan, enemmänkin. Haileihin pitää lisätä vettä keittämisen aikana, muuten kalat kuivuvat liikaa. Norsseihin vettä ei tarvitse lisätä; on hyvä, että päällimmäiset norssit ovat kuivan rapeita.

Kalat voidaan keittää paistinpannussa myös uunissa. Norsseista lähtevän hajun takia uunissa valmistaminen sopii erityisesti niille. Uunipelille voi norssien alle panna kypsytään kuoritut perunat, sipulit ja lantut, norssit sekä suolattua sianlihaa viipaleina.

Lähde: Haminan kaupungin Ruissalon kirjaston Kotiseutuarkisto, Irja Siparin esitys seurakunnan leirillä.

TOIVOLASSA TAPAHTUU...**UPPO OUTO JA KUMIANKAT 9.12. KLO 18**

Lauantaina Rannanpoikien perinteisissä pikkujouluissa

KANSALAIPOISTON JUMPPA JA JOOGA ALKAVAT

- Jumppa 17.1. klo 18-18:45
vetäjänä Anni
- Jooga 17.1. klo 18:45-20:15
vetäjänä Jaana Avellan-Dufva

**KAUNEIMMAT
JOULULAULUT**

KESKIVIKKONA 13.12. KLO 19
TOIVOLASSA

UUSIA**ASUKKAITA:****JANI****HONKONEN****KOLSILASTA****HAMINAN****KAUTTA****MÄNTLAHTEEN**

Entinen Juutilaisten talo Museotien varressa Mäntlahdessa on saanut uuden asukkaan: 24-vuotiaan Jani Honkosen, joka muutti ostamaansa taloon yksin. Alun perin Jani on kotoisin Kolsilasta, mutta ehti asua jonkin aikaa myös Haminan keskustassa ennen kuin osti oman talon Mäntlahdesta.

Jani kertoo, että Kolsilassa asumisen jälkeen muutto Mäntlahteen tuntui luonnolliselta valinnalta. Ammatiltaan hän on sähkömies, mutta työskentelee tällä hetkellä Haminan satamassa Centoksella varastohommissa vakituisena työntekijänä. Työtä tehdään viikoittain vaihtuvissa aamu- ja iltavuoroissa.

Ennen muuttoaan Jani tunsu utta asuinpaikkaansa vain vähän, eikä hän vielä ole oikein ehtinyt tutustumaan siihen, sillä oman kodin remontointi vie paljon aikaa. Onneksi apuna on ollut hänen isoveljensä, joka on ammatiltaan rakennusmies. Yhdessä he ovat jo mm. laittaneet uusia lattioita ja kattoja huoneisiin. Äitinsä avustuksella Jani on ehtinyt myös sisustamaan taloaan, jonka sisustuksen hän on itse kokonaan suunnitellut.

Talon laittelemisen lisäksi Jani tykkää myös veneillä omalla veneellään, jolla tällä hetkellä on venepaikka Haminassa. Paljon muuta hän ei toistaiseksi oikein ehdikään harrastamaan. Toivotamme Janille onnea oman talon remontointiin sekä tietysti tervetuloa Mäntlahteen!

Susanna Korpela